

Inatsisartunut ilaasortaq Anthon Frederiksen, Partii Naleraq

E-mailikkut nassiunneqarpoq: inatsisartut@inatsisartut.gl

Niuernermit tunngatillugu § 37 naapertorlugu apeqqutinut akissut

12-02-2018
Sagsnr. 2018-2883

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu niuernermit periarfissat, ilanngullugit Danmarkki pinnagu nunanut allanut avammut nioqquteqarnerit pillugit Naalakkersuisunut apeqquteqarsimavutit. Apeqqutitit suliaasaqarfinnut akisassanngorlugit innersuunneqarput.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqquut 1:

Niuernikkut nunatta nunanut allanut Danmarkip avataanut toqqaannartumik niuernerunissaanut suut piumasaqaataappat

Akissut:

Nunatulli naalagaaffiillu ilaattut imarsuup akianiittut arlallit assigalugit Kalaallit Nunaat EU-mut immikkut ittumik attaveqartuunini iluaqutigisinnaavaa. Tamatumunnga patsisaavoq Kalaallit Nunaata OLT-tut nunatut inissisimanera, ilanngullugu EU-mut akitsuusersugaanngitsunik nioqqutinik avammut nioqquteqarsinnaaneranut periarfissaqarnera¹.

Kalaallit Nunaannut nioqqutinik eqqussuineq nunanit tamanit assigiinnik piumasaqaatitaqartunik pisinnaavoq, assigiinngisitsinngitsumik nunamut eqqussuinermit akitsuummik peqarnera pissutaalluni.

Nerisassanik nioqqutinut tunngatillugu nioqqutaasup nalunaarsugaaneranut tunngasunik pissutsit arlallit naapertuutsinneqarsimassapput. Taakkununnga ilaapput nalunaarsuineq ilaatigut kalaallit, danskit oqaasii atorlugit nalunaarsugaasimassanerat, imaluunniit oqaatsit allat, pingaaruteqanngitsutut assigiinngissuteqarnermikkut danskit oqaasiinit allattariarsornikkut immikkooruteqartut atorlugit nalunaarsorneqarsimassallutik².

Taassuma saniatigut Namminiilivinnermut, Nunanut Allanut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup akissummut ilanngussamini paasissutissiissutigaa Kalaallit Nunaata sinniisoqarfiata Washington D.C.-miittup, kiisalu Islandimi

¹ Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (Europami Kattuffiusup Atuuttariaasia pillugu Isumaqatigiilluni Aalajangersagaq), artikel 200.

² Inuussutissanik allagartalersuisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 1, 2. februar 1994-imeersoq, artikel 11.

nutaaq 2018-imi ammartussap ilaatigut USA-mik Islandimillu maannamut siunissamilu niueqatigiinnerunissaq isumagissagaat.

Immakkut assartuinnermut tunngatillugu Kommunit, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut Attaveqarnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit akissut pissarsiarineqarsimavoq:

”Royal Arctic Linelu akuersissuteqarfiusunut isumaqatigiissut taamaallaat usinik assartuinnermut tunngasuvoq. Kalaallit Nunaannit tunisassiat pisisartunut kikkunnut tunineqarnissaat pillugit killilersuuteqartoqanngilaq.

Akuersissuteqarfiusunut isumaqatigiissut ataasiakkaat eqqaassanngikkaanni Kalaallit Nunaannit usinik assartuinissamut Royal Arctic Linemut kisermaassisinnaatitaavoq. Taakkunani aalisakkanik tunisassiat pineqartuni ilaangunneqanngillat.

Kalaallit Nunaannit usinik assartuinerit akuersissuteqarfiusunut isumaqatigiissut najoqqutaralugu Reykjavikimut imaluunniit Aalborgimut angallanneqassapput.

Aammattaaq Reykjavikimit imaluunniit Aalborgimit Royal Arctic Line Kalaallit Nunaannit usinik umiarsualivinnut makkununnga ingerlatitseqqinnissaminut kisermaassisinnaatitaavoq: Göteborg, Frederiksstad, Immingham, Hamburg, Antwerpen, Rotterdam, Boston, New York aamma Norfolk.

Tunngavigisatut umiarsualivimmud tunngatillugu Aalborgimi tunngavigisatut umiarsualivik isumaqatigiissut matuma 2022-mi atuukkunnaarnerata tungaanut atuuppoq, RAL-ip aamma Aalborgip Umiarsualiviata akornanni allamik isumaqatigiissuteqartoqassanngippat.”

Apequt 2:

Qanoq iliornikkut aalisakkat Danmarkikkoorteqqaanngikkaluarlugit nunanut allanut niuerutigineqarsinnaappat?

Akissut:

Nioqqutissat Kalaallit Nunaata avammud nioqqutigisai amerlanerpaatigut tassaapput aalisakkat aamma qaleruallit. Avammud nioqquteqarnermi 94 %-iupput, ilaatigut EU-mut, Japanimut Kinamullu nassiussorneqartarlutik. Avammud nioqquteqarnerup taassuma ilaa Danmarkimut pisarpoq, tamaani suliareqqiinissaq, kingornatigullu nunanut allanut avammud nioqquteqarnissaq siunertarineqarlutik.

Kalaallit Nunaat 5. april 2014-imi pisariillisakkanik aamma eqqiluisaarnermut nakkutilliinernut ingerlattakkanik Rådip 28. juni 2011-mi aalajangiussineranut naleqqiullugu EU-lu niueqatigiiffittut inissisimaffimmik aalajangersakkanik makkununnga angusaqarsimavoq: Aalisakkanik nioqqutissiat, qaleruallit qituttut uumatillugit pisat, tarraleqisaatut ittut, inalugalittut ittut, siuteqqullu imarmiut, kiisalu tamakku perluuinik tunisassiat aamma taakku perluuinik tunisassianit,

kiisalu taakkuninnga saniatigut tunisassianik, aamma saniatigut taakkunangga tunisassianit Kalaallit Nunaanneersunit.
Taamaalilluni tunisassianut pineqartunut naleqqiullugu Kalaallit Nunaat nunatut isumaqatigiissutit avataaniikkunnaarpoq.

Apeqqummut tassunga akissuteqarnermut Royal Greenlandimit aamma Polar Seafoodimit siunnersuutissat pissarsiarineqarsimapput.

Imatut oqaatigalugu nunanik allanik toqqaannartumik niueqatigiinnissamut tamatigoortitanik aporfissaqanngilaq, taamaattorli tunngavigisassat arlallit inissisimassariaqassapput. Assersuutigalugu aalisakkanik kinguppannullu tunisassianik avammut nioqquteqarnerni nunani avammut nioqquteqarfiusuni pisortanit suliffeqarfimmik akuersissuteqartoqarajuttassaaq. Pineqartut ilaatigut tassaapput illut qerititsivittallit, umiarsuarnik usilersuinernut atorneqartartut Kinamit, Ruslandimit allaniillu akuersissutigineqartarnissaat.

Apeqqut 3:

Apeqqutini 1-imi 2-imilu eqqaaneqartut piviusunnngortinneqassappata inatsisit suut allannngortittariaqarpat?

Akissut:

Apeqqummut 1-imut 2-mullu akissutit innersuussutigineqarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Hans Enoksen